

Checklista för växtnäringsstillsyn på hästgårdar upp till 100 djurenheter 2021

1. Administrativa uppgifter	
Besöksdatum	Fastighetsbeteckning
Verksamhetsutövare	Person- /organisationsnummer
Adress	
Telefon	Mejladress
Inspektör	
Närvarande	
Vattenförekomst/er	
Statusklassning på vattenförekomst/er	

Teckenförklaring

Blått: Frågor som endast behöver ställas till jordbruksföretag.

Grönt: Frågor som endast behöver ställas till hästhållare inom nitratkänsligt område.

Grått: Frågor som berör alla hästhållare.

2. Ligger hästgården inom eller utom nitratkänsligt område?

Inom nitratkänsligt område
Utom nitratkänsligt område

Lagrum

*Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växt-
näring, bilaga 1*

3. Är verksamheten ett jordbruksföretag?

Ja
Nej

Stödanteckningar

Ja = ställ krav utifrån förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket och Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

Nej = ställ krav utifrån de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken.

4. Totalt antal hästar som hålls på fastigheten?

Hästar (500 kg) _____ st
Mindre hästar (300 kg) _____ st
Totalt _____ st

Lagring av gödsel

5. Lagringsutrymmen och gödselvolymer			
Lagringsplats	Storlek på befintligt lagringsutrymme i m ³	Producerad mängd gödsel (6 eller 8 mån)	Bedömer du som inspektör att lagringskapaciteten är tillräcklig? Gäller Jordbruksföretag
Gödselplatta			Ja Nej
Container/vagn eller liknande			Ja Nej
Djupströbädd i ligghallen/stallet			Ja Nej
Direkt på mark vid stallet/gårdsplanen			
Direkt på åkermark			
Annat			Ja Nej
Lagrum Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket, 6 § (Jordbruksföretag) Allmänna råd. Schablonvärden i bilaga 7 i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.			

6. Har du dokumenterat din uträkning av lagringsvolym? Gäller jordbruksföretag. (Lagkrav inom nitratkänsliga områden)
Ja Nej
Lagrum Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, 4a–4 b

7. Om lagringskapaciteten inte är tillräcklig, har du dispens från länsstyrelsen? Gäller jordbruksföretag.
Ja Nej
Lagrum Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket, 9 § (Jordbruksföretag)

8. Är lagringsutrymmet konstruerat för att motverka avrinning eller läckage?

Gödselplattan är försedd med stödmurar
Gödselplattan sluttar in mot stödmurarna
Gödselplattan är försedd med kant/klack/puckel där påfyllning sker
Ligghallen/ar har klack/tröskel vid öppning/ar
Lakvatten leds till urinbrunn eller liknande
Tak/täckning finns över lagringsplatsen
Annat _____
Nej, gödselplattan/ligghallen saknar skydd mot avrinning eller läckage

Lagrum

*Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket, 7 § (Jordbruksföretag)
Allmänna råd, sidan 6 i SJVFS 2004:64*

9. Har du gjort några åtgärder för att motverka att onödigt vatten tillförs lagringsutrymmet?

Takvatten förhindras att nå gödseln ex. genom hängrännor
Tak/täckning finns över lagringsplatsen
Vatten från omgivande mark förhindras att rinna in på plattan
Vatten från exempelvis spöspilta hanteras separat
Annat _____
Nej, endast direkt nederbörd hamnar i lagringsutrymmet, eller vattentillförseln är kontrollerad
Nej, onödigt vatten tillförs lagringsutrymmet

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

10. Vilka rutiner har du för att regelbundet kontrollera att lagringsutrymmet är helt och fungerar som det är tänkt?

Kontrollerar gödselplattan efter tömning och åtgärdar eventuella brister ex. trasiga stödmurar, sprickor i gjutningen
Kontrollerar att container inte läcker
Tar hand om/samlar upp spill runt container
Kontrollerar regelbundet att container/gödselplattan inte blir överfull
Annat _____

Lagrum

*Miljöbalken 26 kap. 19 §
Allmänna råd, sidan 6 i SJVFS 2004:64*

11. Finns det risk att grannar kan störas av lukt eller flugor?

Ja, det finns närboende

Ja, det finns närboende men förebyggande åtgärder är vidtagna

Nej, inte vanligtvis

Uppskatta avståndet till grannar: _____ meter

Om åtgärder vidtagits, vad är då gjort? _____

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3, 6 §§

Allmänna råd, sidan 6 i SJVFS 2004:64

12. Vad gör du med dåliga balar eller kasserat foder?

Lägger på gödselplatta/ i container

Lägger i hög på åkermarken för kompostering innan spridning

Lägger i hög direkt på marken (annat än åkermark)

Använder som fyllnadsmaterial

Hämtas av/returneras till leverantören

Annat _____

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

13. Läger du ut gödsel i stuka på fält?

Ja

Nej

Om ja, vilka av följande försiktighetsåtgärder gör du för att minska risken för näringsläckage från stukan?

Lägger endast upp så mycket gödsel som behövs på fältet

Lägger endast upp gödsel med stor andel strömedel

Håller avstånd till vattendrag och dricksvattenbrunnar

Lägger ej över kända dräneringsledning

Samma plats används inte om utläggningen upprepas följande år

Lagrar max ett par veckor och i anslutning till spridningen

Lagring sker endast under sommarhalvåret (april – oktober)

Annat _____

Lagrum

Allmänna råd sidan 7–8 i SJVFS 2004:64

Avyttring eller spridning av gödsel

14. Vad gör du med gödseln?

Sprider den på egen eller arrenderad åkermark
Lämnar den till en jordbrukare
Lämnar den till någon annan än jordbrukare ex. biogasanläggning, förbränning, kompostering, jordtillverkare
Sprider på betesmark
Annat _____

Om du lämnar bort gödseln, vem lämnar du den till?

Mottagare _____

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 5 §

Natur- och kulturföreskriften (SJVFS 2020:2) 12 §

15. Dokumenterar du om gödsel förs bort från gården? Gäller jordbruksföretag

Ja
Nej
Ej aktuellt, det är inget jordbruksföretag med fler än 10 hästar

Om ja, bedömer du som inspektör att dokumentationen är komplett?

Ja
Nej

Om nej, vad saknas i dokumentationen?

Mängd gödsel
Vilka djurslag
Antal djur alternativt mängd totalfosfor
Datum för leverans
Mottagare

Lagrum

*Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växt-
näring, 13–14 §§*

Om gödseln avyttras behöver inga fler frågor om spridning ställas (gå till fråga 22)

16. Hur många hektar åkermark har du där du kan sprida gödseln?

17. Hur mycket fosfor och kväve genererar hästarna på gården?

	Fosfor Schablonvärde för utsöndrad mängd fosfor under ett år	Kväve (Känsliga områden) Schablonvärde för utsöndrad mängd kväve under ett år
Häst (500 kg) 8,9 kg P per år* 28 kg N per år*	8,9 kg P x _____ = _____ [kg] [antal hästar]	28 kg N x _____ = _____ [kg] [antal hästar]
Mindre häst (300 kg) 6,4 kg P per år* 19 kg N per år*	6,4 kg P x _____ = _____ [kg] [antal hästar]	19 kg N x _____ = _____ [kg] [antal hästar]
Summering 22 kg P/ha i genomsnitt 170 kg N/ha i genomsnitt	Summera totalfosfor från hästar Dela summan med 22 = _____ Antal hektar som behövs för att inte tillföra mer än 22 kg P i genomsnitt (obs snitt under en 5 års period).	Summera totalkväve från hästar Dela summan med 170 = _____ Antal hektar som behövs för att inte tillföra mer än 170 kg N i genomsnitt på ett år
Är spridningsarealen tillräcklig? Gäller jordbruksföretag med fler än 10 djurenheter	Ja Nej, men kravet uppfylls ändå (gödseln förs bort) Nej (häst 500kg behöver ca 0,4 ha spridningsareal utifrån fosforregeln)	Ja Nej, men kravet uppfylls ändå (gödseln förs bort) Nej

* Schablonvärde för fosforutsöndring och kväveutsöndring från häst (500 kg) respektive mindre häst (300 kg) hämtat från Bilaga 8 och 9 i SJVFS 2004:62.

Lagrum

Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, 8, 10, 19 a §§

18. Lämnar du gödslingsfri zon mot vattendrag (bäck, å, flod, älv, kanal, damm) eller sjö när du sprider gödseln?

(Lagkrav inom nitratkänsliga områden)

- Ja, hur bred är zonen? _____ meter
 Nej, fälten ligger inte intill vattendrag eller sjöar (ej lagkrav)
 Nej, fälten ligger inte inom nitratkänsligt område* (ej lagkrav)
 Nej

*ej lagkrav utanför nitratkänsligt område, men det är ett skötselvillkor för den som söker gårdsstöd.

Lagrum

Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, 24 a §

19. Sprider du hästgödsel under höst eller vinter (efter 1 augusti–28 februari)?		
Ja Nej		
Om nej – gå vidare med fråga 20 Om ja – se frågorna nedan, välj den kolumn som beskriver det område där gödseln sprids		
19:1 Utanför nitratkänsligt område	19:2 Inom nitratkänsligt område i Skåne, Blekinge eller Hallands län	19:3 Inom övriga nitratkänsliga områden
a) Sprider du i på obevuxen mark i Skåne, Halland eller Bleking län?	a) Sprider du under perioden 1 augusti–31 oktober? (obs – ej tillåtet att sprida gödsel under period 1 nov–28 feb)	a) Sprider du under perioden 1 oktober–31 oktober? (obs – ej tillåtet att sprida gödsel under period 1 nov–28 feb)
Ja Nej (gå till c)	Ja Nej (gå vidare till c)	Ja Nej (gå vidare till c)
b) Om ja - hur snart efter spridning brukar du ned gödseln?	b) Brukar du ned gödseln inom 4 timmar?	b) Brukar du ned gödseln inom 12 timmar?
Inom 4 timmar Längre tid än 4 timmar	Ja Nej, spridning sker på bevuxen mark (ex vall) Nej	Ja Nej, spridning sker på bevuxen mark (ex vall) Nej
c) Sprider du fastgödsel under perioden 1 december–28 februari utanför Skåne, Halland eller Blekinge län?	c) sprider du under perioden 1 augusti–30 september? (obs – ej tillåtet att sprida gödsel under period 1 nov–28 feb)	c) sprider du under perioden 1 augusti–30 september? (obs – ej tillåtet att sprida gödsel under period 1 nov–28 feb)
Ja Nej (gå vidare till fråga 20)	Ja Nej (gå vidare till fråga 20)	Ja Nej (gå vidare till fråga 20)
d) Om ja - hur snart efter spridning brukar du ned gödseln?	d) sker spridningen bara i växande gröda (ex vall) eller inför höstsådd? Om det ej är lerjord är det bara spridning i växande gröda och inför höstsådd av oljeväxter som är tillåten.	d) sker spridningen bara i växande gröda (ex vall) eller inför höstsådd?
Inom 12 timmar Längre tid än 12 timmar	Ja Nej	Ja Nej
Lagrum <i>Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, 12 a, 23 b, 25, 26, 26 a, 26 c, 28 b, 28 d §§.</i>		

Fråga 20–21 gäller endast i nitratkänsliga områden. Övriga gå vidare till fråga 22.

20. Beräknar du hur mycket kväve som behöver tillföras vid gödsling baserat på grödans behov?

(Lagkrav inom nitratkänsliga områden)

Ja, och jag utgår från riktgivor för kvävegödsling som redovisas i Jordbruksverkets *Rekommendationer för gödsling och kalkning*

Ja, och jag utgår från andra riktgivor än Jordbruksverkets, nämligen: _____

Nej, jag anser att mängden kväve som tillförs är så liten att det inte behövs någon beräkning

Nej

Lagrum

*Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växt-
näring, 20 §.*

Allmänna råd sidan 12 i SJVFS 2004:64

21. Dokumenterar du beräkningen av grödans behov av kväve samt hur mycket kväve som tillförs via marken? Gäller jordbruksföretag

(Lagkrav inom nitratkänsliga områden)

Ja

Nej

Ej aktuellt, är inget jordbruksföretag

Om ja, bedömer du som inspektör att dokumentationen är komplett?

Ja

Nej

Om nej, vad saknas?

Stallgödsels långtidseffekt

Förfruktseffekt

Eventuell mulljord

Stallgödsel/organiska gödselmedel

Lagrum

*Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växt-
näring, 20 §.*

Hagar där hästar går året om (gäller ej sommarbete)

Hage 1

Namn/beskrivning/utmärkt på karta

22. Utfodrar du hästarna i hagen?

Ja
Nej

Om ja, gör du någon specifik åtgärd för att minska risken för näringsförluster från utfodringsplatsen?

Ja

- Placerar utfodringsplatsen på säkert avstånd från vattendrag eller diken (för att förhindra risk för ytavrinning)
- Använder foderhäck (utfodring sker inte direkt på marken)
- Flyttar foderplatsen med jämna mellanrum
- Plockar upp foderrester och gödsel från marken vid utfodringsplatsen
- Har en hårdgjord yta vid utfodringsplatsen
- Har ett naturligt eller tillfört dränerande underlag (motverkar upptrampning)
- Annat _____

Nej

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

23. Vattnar du hästarna i hagen via hink/vattenkar/vattenkopp?

Ja
Nej

Om ja, gör du någon specifik åtgärd för att minska risken för näringsförluster från dricksplatsen?

Ja

- Placerar dricksplatsen på säkert avstånd från vattendrag eller diken (för att förhindra risk för ytavrinning)
- Har ett naturligt eller tillfört dränerande underlag (motverkar upptrampning)
- Har hårdgjord yta vid vattenkar/vattenkopp (motverkar upptrampning)
- Plockar upp gödsel från marken vid dricksplatsen
- Flyttar/varierar platsen för vattenkar/hink
- Annat _____

Nej

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

24. Bedömer du som inspektör att tillräcklig hänsyn tagits vid placering av utfodringsplatsen eller vattenkar/vattenkopp, med tanke på risken för näringsläckage till vattendrag eller diken?

Ja
Nej
Går ej att bedöma vid besökstillfället

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

25. Mockar du i hagen?

Ja, i princip hela hagen
Ja, de ytor där mycket gödsel hamnar (inklusive utfodringsplats/dricksplats)
Nej

Om ja, hur ofta mockar du i hagen?

Varje dag
Flera gånger i veckan
1 gång per vecka
1 gång per månad
Någon eller några gånger per år

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

26. Har du ett dike, vattendrag eller strandkant i hagen?

Ja
Nej

Om ja, gör du någon specifik åtgärd för att skydda området kring vattnet?

Ja

- Stängslar av mot vattnet
- Ser till att växttäcket hålls intakt kring vattnet (fåtal hästar i hagen/byter hage vid behov)
- Anlagt gräsbevuxen skyddszon mot vattnet
- In- och utpassage till hagen placeras på lämpligt avstånd från vattnet
- Annat _____

Nej

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3 §

27. Bedömer du som inspektör att åtgärderna som är vidtagna för att skydda dike, vattendrag eller strandkant är tillräckliga?

Ja
Nej
Går ej att bedöma vid besökstillfället

Lagrum

Miljöbalken 2 kap. 3, 6 §§